

Fikk a-ha opplevelser i møte med egen økonomi

Å fylle ut Smartkartet for å få oversikten over egen økonomi står sentralt i opplæringen. Marte Wang (20), veileder Marianne Gjerland, Jeanette Lipovoj (21) og kursansvarlig Anne Gry Fløien regner på utgifter.

Jeanette Lipovoj (21) fra Trøgstad og Marthe Wang (20) fra Mysen vil heretter tenke seg om to ganger før de drar kortet. – En sjokolade her, og en brus der. Det blir fort mye penger av slikt, sier Jeanette

.Begge deltar på jobbklubb for ungdom i regi av attføringsbedriften Deltagruppen i Mysen. Opp-læring i Smart™ inngår som en av aktivitetene her, sammen med praktisk rettet karriereveiledning. Begge har planene klare. Marthe er utdannet barne- og ungdoms-arbeider og søker aktivt jobber i barnehage, mens Jeanette ønsker å begynne på vernepleierutdan-ning når hun har fullført noen fag fra videregående skole. De mener at den økonomiske veiledningen ikke bare har økt bevisstheten om hvordan man bruker penger her

og nå. Det virker også jobbmotiverende.

- Det er ikke mye penger jeg får fra Nav. Nå ser jeg hvordan jeg får mer å rutte med hvis jeg kommer i jobb, sier Marthe Wang.

- Ved å se på hva forventet inntekt blir hvis de skulle komme ut i jobb, så ser alle deltakerne at de vil komme ganske mye romsligere ut. Ofte har man ikke bevissthet rundt dette før man får synliggjort sin nåværende økonomi, sier veileder Marianne Gjerland i Deltagruppen.

Leder av Deltagruppens kurs-

avdeling Anne Gry Fløien forteller at attføringsbedriften har brukt Smart™ i fem-seks år, og det brukes på en rekke tiltak, både kortere jobbklubber og lengre tiltak for personer med større bistandsbehov.

- I stedet for å gjøre dette til teoretisk undervisning, ser vi at det å jobbe praktisk med egen situasjon er viktig. Det kan være krevende å være ærlig med seg selv på denne måten, men vår rolle er ikke å rette en pekefinger, men skape større bevissthet om egne valg, sier Fløien.

Det er utdannet 550 instruktører i Smartmetoden™. Over 16.000 personer har tatt kurs i Smart™.

Gode grep om personlig økonomi

– Personlig økonomi er ofte vanskelig å snakke om, men det er svært viktig siden mange har utfordringer knyttet til det, sier Anita Reinås Dahle fra Troll-tinn. Hun mener slik kunnskap bør være obligatorisk for alle som skal veilede folk ut i jobb.

Åge Samuelsen, Anita Reinås og Mona volden mener økonomi er viktig å snakke om.

– Det følger ingen bruksanvisning ved det å motta penger. Her er det ofte snakk om personer med lav inntekt, og som i tillegg kan ha innarbeidet dårlige kjøpevaner. Å få hjelp til å ta tak i dette kan for mange være helt avgjørende for å få motivasjon og overskudd til i hele tatt komme i gang, sier Jan Åge Samuelsen som jobber ved et ungdomsprosjekt ved Nav i Mål-selv.

– Å slite med personlig økonomi er i seg selv sykdomsfremkallende og kan skape psykiske problemer for mange, sier Anita. Mona

Volden fra Bodø Industri deltok har ikke noe problemer med å anbefale det til andre. Bodø Industri har gjennom flere år kjørt Smart™-kurs og ser at det er svært nyttig. – Vi bruker metodikken overfor tiltaksdeltakerne, men kjører også rene kurs i Smart™ fordi Nav ofte etterspør det, sier hun.

Troll-tinn vil sette i gang med Smart-kurs over nyåret og er spent på responsen hos deltakere.

– Det gode med Smart-verktøyet er at det er veldig praktisk innrettet, hvor bevisstgjøring om hva man bruker penger på er viktig.

Alle kan egentlig ha nytte av det. Men samtidig er det ikke moraliserende, og med en avgjørende respekt for enkeltmenneske. Vi skal ikke gjennom dette gå inn med en pekefinger om hvilke valg folk tar. Alle er klar over fra før at det for eksempel koster å røyke. Det er ikke en antirøykkampanje, men bevisstgjøring på hva det koster, sier hun. Hun viser til at gjennom Smart™ forteller du ikke deltakerne hva de skal mene om sin økonomi, men stiller i stedet spørsmål.

En fersk undersøkelse viser at 66 % av veilederne i attføringsbedrifter mener økonomisk rådgivning er avgjørende for at personer skal komme i jobb. Nesten 80 prosent mener at deltakerne uansett har nytte av økonomiplanleggingen av typen Smart™ kan tilby.